

Uchwała Nr SO.7.4012.256.2026

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 29 kwietnia 2026 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Turek za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku, z późn. zm., w osobach:

Przewodnicząca: Anna Krzymińska

Członkowie: Renata Konowalek
Zofia Ligocka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Turek za 2025 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Turek Nr 21/2026 z dnia 14 kwietnia 2026 roku w sprawie przekazania sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Turek za 2025 rok Radzie Gminy Turek i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 17 kwietnia 2026 roku.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2025 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej, z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2025 roku. Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:

- prognozowane dochody budżetu w wysokości 78.018.181,55 zł, zrealizowano w kwocie 78.630.898,40 zł, co stanowi 100,79% planu, z tego: dochody bieżące – 69.439.563,17 zł, co stanowi 100,42% planu i dochody majątkowe – 9.191.335,23 zł, co stanowi 103,64% planu,
- planowane wydatki budżetu w wysokości 83.047.017,08 zł, zrealizowano w kwocie 68.522.073,75 zł, co stanowi 82,51% planu, z tego: wydatki bieżące – 55.061.159,94 zł co stanowi 82,42% planu i wydatki majątkowe – 13.460.913,81 zł co stanowi 82,86% planu.

Budżet roku 2025 zamknął się nadwyżką w kwocie 10.108.824,65 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 5.028.835,53 zł.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2025 roku, stanowiący różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 14.378.403,23 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ustawy o finansach publicznych.
3. Przychody budżetu wyniosły 12.584.096,44 zł z tego: nadwyżka z lat ubiegłych, w wysokości 11.339.789,22 zł, przychody stanowiące niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 376.250,05 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 868.057,17 zł. Rozchody budżetu wyniosły łącznie 371.992,54 zł i w całości stanowiły rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Gmina posiadała zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 496.064,63 zł, co stanowi 0,63% zrealizowanych dochodów budżetu.

4. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i wykonanie procentowe. W oddzielnych tabelach zaprezentowano wykonanie dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wykonanie wydatków majątkowych, przychody i rozchody budżetu, dotacje udzielone z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych, realizację dochodów budżetu z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska i wydatków z zakresu ochrony środowiska, a także planowane i wykonane wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego w 2025 roku.

W części opisowej dotyczącej dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania. W prezentacji dochodów przeanalizowano realizację dochodów podatkowych, z uwzględnieniem skutków wynikających z obniżenia stawek podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz zaległości we wpływach z poszczególnych podatków. W odniesieniu do wydatków budżetu, przedstawionych w części opisowej, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonania ważniejszych grup wydatków.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych jakie wystąpiły na koniec roku. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku do dnia 31 grudnia 2025 roku wynika, że w 2025 roku zaciągnięto zobowiązania w kwocie 3.420.423,97 zł. W sprawozdaniu wyjaśniono, iż zobowiązania zostały zaciągnięte na zadania, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym (str. 37-42 części opisowej sprawozdania).
6. W sprawozdaniu Wójt odniósł się do wydatków z tytułu kar i odszkodowań poniesionych w § 4590 /Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych/ w rozdz. 70005 /Gospodarka gruntami i nieruchomościami/ w kwocie 3.201,22 zł i w § 4600 /Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych/ w rozdz. 90026 /Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami/ w kwocie 43.193,00 zł.
7. Sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, tzn. spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
- Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w części opisowej sprawozdania dotyczącej zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 nie omówiono zmian w planie wydatków majątkowych sklasyfikowanych w rozdziałach: 01043 /Infrastruktura wodociągowa wsi/, 01044 /Infrastruktura sanitacyjna wsi/, 60013 /Drogi publiczne wojewódzkie/ i 90005 /Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu/. Natomiast w części dotyczącej stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich pominięto dwa przedsięwzięcia bieżące zaplanowane w WPF na lata 2025 - 2030, tj. „Zabezpieczenie środków na opłaty za internet światlica w Turkowicach” i „Zabezpieczenie środków na zakup usług telekomunikacyjnych w Urzędzie”, a w przypadku kilku przedsięwzięć wskazano kwoty łącznych nakładów i limitów wydatków w poszczególnych latach w wysokościach rozbieżnych z kwotami planowanymi w WPF.
8. Z analizy danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i zwrotami kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych wyniosły 2.554.990,13 zł, a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 3.734.862,57 zł.

Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z dochodami ubocznymi były niższe

niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Skład Orzekający ustalił, że Rada Gminy Turek w dniu 29 grudnia 2021 r. podjęła uchwałę Nr XXXVIII/250/21 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy zauważyć, że zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2025 roku – 240.410,97 zł, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 310.683,12 zł i dotyczą naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz zakupu usług pozostałych.

W sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733). Skład Orzekający zauważa, że ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w kosztach administracyjnych systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie uwzględniono wszystkich kosztów, gdyż nie wykonano wydatków (wykonanie 0,00 zł) w §4260 /Zakup energii/ oraz §4360 /Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych/.

9. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zrealizowano w wysokości 155.136,43 zł. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w wysokości 158.129,00 zł. Gmina Turek dysponowała również w 2025 roku niewykorzystanymi środkami z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z lat ubiegłych w wysokości 31.121,08 zł. Do dnia wydania niniejszej opinii niewykorzystane środki nie zostały przeznaczone na zwiększenie przychodów w § 905 i wydatków w budżecie na 2026 rok zaplanowanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii.
10. W sprawozdaniu poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 8.241,52 zł oraz wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej wysokości 8.241,52 zł tj. budowa odcinków sieci wodociągowej na terenie gm. Turek (załącznik nr 8 do sprawozdania).
11. Z analizy przedłożonego sprawozdania wynika, że nie poniesiono wydatków (wykonanie 0,00 zł) w rozdz. 80107 /Świetlice szkolne/ na planowane wydatki w kwocie 110.235,00 zł, jednakże w opiniowanym sprawozdaniu nie poinformowano o przyczynach braku realizacji

wydatków w wyżej wymienionym rozdziale klasyfikacji budżetowej. Na powyższe wskazywał już Skład Orzekający w uchwale Nr SO.7.4012.274.2025 z dnia 8 maja 2025 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Turek za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

12. Na stronie 37 sprawozdania Wójt poinformował, że w dziale 926 /Kultura fizyczna/ rozdz. 92605 /Zadania w zakresie kultury fizycznej/ wypłacono nagrody za zawody konne w kwocie 5.250,00 zł (§3040), jednakże nie wskazano na podstawie jakiej uchwały Rady Gminy poniesiono te wydatki. Ponadto z przedłożonego sprawozdania wynika, że w rozdziale 92605 poniesiono wydatki „*Na zakup materiałów i wyposażenia wydano środki w kwocie 17.169,02 zł zakupiono puchary, medale, koszulki startowe, kolce biegowe, karty zakupowe z przeznaczeniem na zawody sportowe, plakaty. Środki w kwocie 33.302,17 zł wydano na wynajem autobusów na dowóz zawodników na zawody sportowe, opłaty za udział w zawodach, za elektroniczny pomiar czasu, za zakwaterowanie zawodników, za rozwieszanie plakatów- informacja o zawodach, za usługę medyczną na zawodach, za wynajem urządzeń rekreacyjnych*” (str. 37 sprawozdania), jednakże nie wskazano jakie zadania własne gminy realizowano poprzez poniesione wydatki.

Na powyższe Skład Orzekający zwracał uwagę dwukrotnie w uchwałach Nr SO-7/0954/67/2024 z dnia 9 kwietnia 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Turek za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i Nr SO.7.4012.274.2025 z dnia 8 maja 2025 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Turek za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie za wyjątkami wymienionymi w pkt III.
- III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły błędy pisarskie, rachunkowe i rozbieżności, m.in.:
- na stronie 1 poinformowano, że plan dochodów został zrealizowany w wysokości 78.630.563,40 zł, natomiast z informacji zawartych w części tabelarycznej opiniowanego sprawozdania oraz ze sprawozdań budżetowych wynika, że wykonanie dochodów na koniec 2025 r. wyniosło 78.630.898,40 zł;
 - na stronie 5 zamieszczono informację, że wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych wyniosły 5.777.883,093 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 r. wykazano wykonanie dochodów w rozdz. 75615 §0310 w kwocie 5.777.993,93 zł;

- na stronie 7 omówiono m.in. dochody w rozdz. 75814 i zapisano: „§2100 w kwocie 11 162,87zł otrzymano środki z Funduszu Pomocy Ukrainie z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań oświatowych na dzieci uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa...”, a ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 r. wynika, że w dz. 758 rozdz. 75814 § 2100 zaplanowano i wykonano dochody w wysokości 111.162,87 zł;

- na stronie 12 poinformowano, że w rozdz. 90026 §2460 w kwocie 75.261,47 zł wpłynęły środki z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z przeznaczeniem na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, a w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 r. wynika wykonanie dochodów w rozdz. 90026 §2460 wyniosło 75.789,33 zł;

- na stronie 15 zapisano, że w rozdz. 01044 poniesiono wydatki w §4430 w kwocie 2.500,00 zł na opłaty za dzierżawę gruntów, przy czym w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 nie wykazano wykonania wydatków w ww. podziale klasyfikacji budżetowej;

- na stronie 24 poinformowano o:

- wydatkach zrealizowanych w rozdz. 80149 w łącznej kwocie 21.706,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 wynika, że wydatków w tym rozdziale nie planowano i nie wykonano,
- wydatkach w rozdz. 85149 w kwocie 23.000,00 zł, a w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 plan wydatków w rozdz. 85149 wykazano w kwocie 16.500,00 zł, a wykonanie w kwocie 4.800,00 zł;

- na stronie 25 części opisowej zapisano: „Rozdz. 85153 i 85154 środki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi zaplanowano w kwocie 157 789,08 zł”, a zgodnie z uchwałą budżetową na 2025 r. po zmianach i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 winno być 158.129,08 zł.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2025 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiada, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informację o aktywach trwałych w inwestycjach rozpoczętych przedstawiono w części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu (str. 43-44).

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Wójta Gminy Turek sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

*Przewodnicząca
Składu Orzekającego*

/-/ Anna Krzymińska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.